

Publicatieoverzicht LVB en GGZ:

Voor professionals in de omgang met mensen
met een LVB en/of GGZ problematiek

Inleiding

Integraal werken in de wijk vraagt veel van professionals. Zeker wanneer zij te maken hebben met mensen waarbij de onderliggende oorzaak voor bepaalde problemen niet direct zichtbaar en duidelijk is. Denk aan mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) of GGZ problematiek. Dit zijn kwetsbare groepen mensen, waarbij vaak problemen op meerdere levensgebieden spelen.

Het afgelopen jaar bundelden diverse kenniscentra hun krachten in het project 'Integraal Werken in de Wijk'. Deze intensieve samenwerking is er onder andere op gericht professionals, die werken met mensen met LVB en/of GGZ problematiek, praktisch te ondersteunen.

Dit resulteerde onder meer in dit overzicht van relevante publicaties en websites voor professionals die met deze doelgroepen werken. De publicaties bevatten handvatten en/of methodieken om mensen met LVB en/of GGZ problematiek vroegtijdig te kunnen signaleren, bereiken en ondersteunen. Achterliggend idee is om tools aan te reiken aan professionals die actief zijn in de wijk, zodat zij deze mensen op integrale wijze hulp en ondersteuning kunnen bieden.

Het overzicht is niet uitputtend, maar bedoeld als levend document. Het overzicht wordt dan ook periodiek aangevuld met relevante nieuwe publicaties.

Publicaties

Handreiking Vroegsignalering LVB

Deze handreiking beschrijft mogelijkheden voor vroegsignalering van een LVB. Hij is bedoeld voor professionals in de nulde en eerste lijn, zoals medewerkers van wijkteams, professionals in de kinderopvang, peuterspeelzalen en het onderwijs en medewerkers van Centra voor Jeugd en Gezin.

Waar bemoei ik me mee?

Handreiking voor begeleiders van mensen met een lichte verstandelijke beperking die alcohol of drugs gebruiken. Deze handreiking geeft professionals denkwerk, tips en suggesties voor hoe om te gaan in de ambulante begeleiding met mensen met een LVB, die zelf bepalen of ze alcohol of drugs gebruiken. Dat kan soms de kwaliteit van bestaan in de weg staan.

Handreiking voor het wijkteam om (licht) verstandelijk beperkte jeugdigen te helpen

De handreiking gaat in op de specifieke kennis, vaardigheden en instrumenten voor het wijkteam om de bijzondere doelgroep (kinderen (0-22 jaar) met een (lichte) verstandelijke beperking ((L)VB) adequaat te kunnen ondersteunen.

White paper: LVB-ers die uit balans zijn

Hoe herken je ze, hoe ga je ermee om? Dit whitepaper is een kennismaking met het begrip sociaal-emotioneel functioneren. Er wordt beschreven hoe de ontwikkeling hiervan verloopt bij mensen met een LVB. Aan de hand van praktische voorbeelden en casussen wordt het begrip toegelicht en worden handvatten geboden voor de omgang met mensen met een LVB.

Heel gewoon en toch bijzonder

Aandacht voor kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking in de gemeente. De handreiking informeert beleidsmakers en bestuurders van gemeenten over signalen en vragen die kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking (LVB) en hun ouders hebben.

Brochure Licht verstandelijke beperking

Praktische tips voor herkennen. Deze folder geeft tips vanuit de praktijk over het herkennen van een licht verstandelijke beperking en hoe er mee om te gaan.

Goed genoeg opvoederschap

Handreiking voor ondersteuning van ouders met een verstandelijke beperking. Het is belangrijk dat de gezinnen in beeld blijven. Daarom schetst de handreiking een beeld van de problematiek in deze gezinnen en gaat in op de ondersteuning. Deze is gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen tien jaar, waarin het gaat om de vraag: "wat is er nodig om deze ouders te begeleiden naar goed genoeg opvoederschap?"

Brochure Zag je het maar

Deze brochure is speciaal bedoeld voor gemeenten over kansen voor jongeren met een licht verstandelijke beperking. In de brochure wordt een beeld geschetst van de specifieke problemen waar jongeren met een licht verstandelijke beperking (LVB) mee te maken kunnen krijgen en de behoefte aan specifieke - vaak levenslange en levensbrede - ondersteuning en begeleiding die hieruit voortvloeit.

Brochure: Hoe herken ik mensen met een (LVB) lichte verstandelijke beperking

Deze brochure is voor medewerkers van politie, justitie, maatschappelijk werk, reclassering en andere medewerkers die in de dagelijkse praktijk meer (in)zicht willen hebben in het herkennen van mensen met een lichte verstandelijke beperking (LVB).

Modelbeschrijving (Flexible) ACT LVB

Het doel van deze modelbeschrijving is om (Flexible) ACT LVB teams handvatten te bieden voor de organisatie en inhoud van de zorg. Het model biedt richtlijnen die naar verwachting de beste zorg opleveren voor de cliënten.

Op het eerste oog heel gewoon

Opgroeien met een licht verstandelijke beperking. Om gemeenten en andere betrokken partijen te doordringen van het belang van blijvende speciale aandacht voor kinderen met een LVB is deze brochure gepubliceerd. In deze brochure wordt een lans gebroken voor: optimale preventie, een Integrale aanpak van meervoudige kind- en gezinsproblematiek en een duurzame begeleiding, gericht op maatschappelijke participatie.

Strategische Verkenning: Sociale wijkteams en verslavingspreventie

Tijdige signalering en interventie bij problematisch gebruik van alcohol en drugs. Deze verkenning gaat in op de vraag of sociale wijkteams problematisch gebruik van alcohol en drugs tijdig kunnen signaleren. Hierbij is gekeken naar de mate waarin sociale wijkteams momenteel verslavingspreventie uitvoeren, hoe de samenwerking tussen deze teams en de (afdelingen preventie van de) verslavingszorg verloopt en welke kansen er liggen voor de toekomst.

Wat werkt bij jeugdigen met een lichte verstandelijke beperking?

Ondanks het groeiende aanbod van interventies voor jongeren met een lichte verstandelijke beperking (LVB) is er nog weinig bekend over de effectiviteit van interventies gericht op deze doelgroep. Deze notitie gaat daar op in.

Samenwerking GGZ en sociaal domein voor mensen met ernstige psychische aandoeningen

Verkenning van praktijkvoorbeelden, waarin is gefocust op het thema samenwerking tussen de GGZ en het sociale domein, op zowel bestuurlijk niveau (governance) als operationeel niveau (samenwerking tussen sociale wijkteams en FACT-teams).

Wat werkt bij licht verstandelijk beperkte ouders?

Ouders met een licht verstandelijke beperking hebben beperkingen in hun sociaal aanpassingsvermogen, die van invloed kunnen zijn op de mate waarin zij in staat zijn om kinderen te verzorgen en op te voeden.

Marokkaans-Nederlandse jongeren met een beperking
Kansen en drempels van een (on)zichtbare groep. Dit onderzoek richt zich op de specifieke hindernissen waar Marokkaanse jongeren met een beperking tegen oplopen bij het volwaardig participeren in de samenleving. Het onderzoeksproject geeft inzicht in de situatie van de jongeren en, op basis daarvan zijn aanbevelingen geformuleerd voor het verbeteren van de participatiemogelijkheden van Marokkaans-Nederlandse jongeren met een beperking.

Casuïstiekbundel: Stilstaan om vooruit te komen

Deze bundel nodigt (toekomstige) professionals en docenten uit om in gezamenlijkheid te reflecteren op de verhalen. De bij de casussen aangeleverde dialoog- en verdiepingsvragen kunnen hierbij behulpzaam zijn. Door stil te staan bij wie welke rol in de gegeven situatie bekleedt of zou kunnen bekleden, leert de student tevens de verschillende rollen die (potentiële) actoren innemen in het vizier te krijgen en deze te verhelderen.

Handreiking Integrale Zorg: Samenwerken rond jeugd met meervoudige problematiek en hun gezin.

Met deze handreiking willen de brancheorganisaties voor jeugdzorg, jeugd-GGZ, de zorg voor licht verstandelijk gehandicapten en het speciaal onderwijs een impuls geven aan de verbetering van de zorg voor jeugdigen met ernstige complexe problemen.

Werkdocument: staalkaart triage

Voor de inzet van passende hulp voor jeugdigen en hun gezinnen is goede triage nodig. In deze staalkaart is een eerste inventarisatie gemaakt van triage-methoden die in gemeenten in Nederland gehanteerd worden en van instrumenten die ten behoeve van triage ingezet kunnen worden. De staalkaart is daarbij niet uitputtend.

Jeugd: Handreiking voor een intensieve en duurzame samenwerking tussen gemeenten en MEE

Deze handreiking gaat in op hoe MEE een bijdrage kan leveren aan het gemeentelijk jeugdbeleid, specifiek voor jongeren met een beperking.

Handreiking: Ervaringsdeskundigheid in de wijk: hoe organiseer je het?

Deze handreiking is primair bedoeld voor (cliënten) organisaties en samenwerkingsverbanden die ervaringsdeskundigheid willen gaan inzetten in de buurt. De handreiking biedt inzicht in de randvoorwaarden die vervuld moeten worden om de aanpak mogelijk te maken.

Websites

Kennisdossiers

- [ADHD](#)
- [Angst](#)
- [Autisme](#)
- [Depressie](#)
- [Informele Zorg](#)
- [Integrale Jeugdhulp](#)
- [Licht Verstandelijk Beperkte Jeugd](#)
- [Maatschappelijke Zorg](#)
- [Psychische Gezondheid in de wijk](#)
- [Verbinding onderwijs en jeugdhulp](#)
- [Zorg en Ondersteuning](#)

Kenniscentra

- [E-health jeugdnetwerk](#)
- [Kenniscentrum KJP](#)
- [Kennisplein gehandicaptenzorg](#)
- [Landelijke kenniscentrum LVB](#)

Integraal werken in de wijk

- [Samenwerken in de wijk](#)
- [Wijkteams werken](#)
- [Wijkteams werken met jeugd](#)

Richtlijnen

- [JGZ richtlijnen website](#)
- [Richtlijn Effectieve Interventies LVB](#)
- [Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming](#)

Effectieve interventies

- [Databank effectieve interventies](#)

Sites voor de doelgroep

- [Brainwiki: informatie voor jongeren over psychische problemen](#)
- [Zonder Stempel: LHBT met verstandelijke beperking](#)

Meer weten?

Deze publicatie is gemaakt in intensieve samenwerking met het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, het Landelijk Kenniscentrum LVB en De Vereniging Orthopedische Behandelcentra.

www.kenniscentrum-kjp.nl

www.kenniscentrumlvb.nl

www.vobc.nu

De vraagbaak van IWW: info@integraalwerkenindewijk.nl

Dit is een uitgave van Integraal Werken in de Wijk.

In dit landelijk programma bundelen Movisie, het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, Nederlands Jeugdinstituut, Trimbos-instituut, Vilans en de Werkplaatsen Sociaal Domein de krachten om samen met professionals en beleidsmakers kennis en expertise over integraal werken te ontwikkelen en toegankelijk te maken.

www.movisie.nl

www.ncj.nl

www.nji.nl

www.trimbos.nl

